

Sygnatura akt VIII Ga 74/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Górski (spr.)

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SR del. Anna Górnik

Protokolant: sekr.sądowy Agnieszka Grygiel

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2015 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w R.

przeciwko G. G.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 25 listopada 2014 roku, sygnatura akt XI GC 465/14

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800 zł (jednego tysiąca ośmiuset złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSR (del.) Anna Górnik SSO Krzysztof Górski SSO Anna Budzyńska

Sygnatura akt VIII Ga 74/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka akcyjna w R. wniosła o zasądzenie od pozwanego G. G. kwoty 24.673,56 zł z ustawowymi odsetkami od 15 listopada 2013 r. tytułem opłaty za dostarczoną na podstawie umowy energię elektryczną wraz ze skapitalizowanymi odsetkami.

Po wydaniu w sprawie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwany wniósł sprzeciw, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że zmienił operatora i wypowiedział umowę z powódką, w czasie, za który powódka domaga się zapłaty, prąd był dostarczany przez inny podmiot.

Powódka zakwestionowała skuteczność wypowiedzenia z 31 marca 2012 r. i wskazała, że nastąpiło ono z dniem 15 lutego 2013 r.

Pozwany wyjaśnił, że pierwsze wypowiedzenie umowy było skuteczne, albowiem doszło ono do powódki, o czym świadczyć winno jej zachowanie po jego złożeniu (wystawienie jednej zbiorczej faktury za okres kilkumiesięczny, a nie jak do tej pory jednej za każdy miesiąc z osobna), a także zasady doświadczenia życiowego.

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w punkcie I sentencji oddalił powództwo, w punkcie II zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych.

Dnia 20 lipca 2009 r. poprzedniczka prawna powódki (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. zawarła z pozwanym G. G. umowę na czas nieokreślony, której przedmiotem była sprzedaż energii elektrycznej do miejsca jej dostarczania w sieci (...) S.A. W umowie odwołano się do taryfy, mającej stanowić podstawę rozliczeń, wysokość zużycia miała być ustalana na podstawie odczytów licznika. Zgodnie z regulaminem sprzedaży energii elektrycznej z dnia 20 kwietnia 2009 r., który stanowił integralną część umowy, klient miał prawo ją rozwiązać poprzez pisemne oświadczenie, pod rygorem nieważności, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia (o ile umowa lub oferta nie stanowiły inaczej).

W związku z tym, że (...) spółka akcyjna oferował niższe ceny sprzedaży energii, pozwany postanowił zmienić operatora i w dniu 15 lutego 2012 r. zawarł z operatorem (...) umowę sprzedaży, której przedmiotem była sprzedaż energii elektrycznej na własne potrzeby. Pozwany zaakceptował ofertę przedstawioną przez przedstawiciela operatora (...) i zadeklarował przekazać na jego rzecz pełnomocnictwo w treści zgodnej z drugim załącznikiem. Wykonując powyższe zobowiązanie, pozwany udzielił operatorowi (...) pełnomocnictwo do wszelkich czynności prawnych i faktycznych związanych z dokonaniem złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczas obowiązującej umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji bądź umowy sprzedaży energii elektrycznej lub złożenia oświadczenia o rozwiązaniu umowy sprzedaży energii elektrycznej w trybie zgodnego porozumienia stron dotychczasowemu sprzedawcy energii elektrycznej.

Sąd Rejonowy ustalił, że na podstawie wyżej wymienionego pełnomocnictwa, operator (...) w imieniu pozwanego złożył (...) S.A. oddziałowi (...) mieszczącemu się przy ulicy (...) w Ł. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia, tj. z upływem dnia 31 marca 2012 r. W piśmie z dnia 9 stycznia 2013 r. wypowiedzenia umowy dokonał pozwany, a skierował je na adres: (...) I Oddział, mieszający się przy alei (...) w Ł. i zostało ono odebrane w dniu 15 stycznia 2013 r. w (...) S.A. Oddział I z siedzibą w Ł..

Powódka dnia 19 czerwca 2013 r. wystawiła pozwanemu fakturę VAT za sprzedaż energii elektrycznej w okresie od dnia 31 marca 2012 r. do dnia 15 lutego 2013 r., na 23097,42 zł za zużyta energię i 452,21 zł tytułem odsetek za opóźnienie w płatnościach wcześniejszych faktur, zakreślając termin płatności na dzień 3 lipca 2013 r. W fakturze wskazano, że ilość ustalono na podstawie fizycznych odczytów, jednak wskazania bieżące i poprzednie nie zostały wypełnione.

Zgodnie z ustaleniami Sądu Rejonowego dnia 28 czerwca 2013 r., pozwany poinformował powódkę o tym, że firma (...) w dniu 28 lutego 2012 r., w jego imieniu, wypowiedziała umowę zawartą z (...) S.A. i od dnia 1 kwietnia 2012 r. dostawcą energii elektrycznej jest operator (...). Jednocześnie operator (...) wystosował do powódki pismo do którego załączył kopię wypowiedzenia umowy, z prośbą o zaprzestanie świadczenia usług sprzedaży i dokonanie stosownych korekt po dniu 1 kwietnia 2014 r. Dnia 17 lipca 2013 r. powódka skierowała do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 23.549,63 zł, wynikającej z przedmiotowej faktury VAT, zaś ustosunkowując się w dniu 19 lipca 2013 r. do pisma pozwanego z dnia 28 czerwca 2013 r., wskazała iż (...) Oddział I z siedzibą w Ł. nie otrzymał żadnego wypowiedzenia umowy na dzień 31 marca 2012 r., zaś z kserokopii załączonych dokumentów wynika, że zostało ono wysłane do (...) Oddział (...) przy ulicy (...). Jednocześnie powódka przyznała, iż dotarło do niej wypowiedzenie umowy, jednak dopiero w dniu 15 stycznia 2013 r., które było skuteczne na dzień 15 lutego 2013 r. i z tego też powodu rozliczenie końcowe skutkowało wystawieniem faktury VAT za okres od dnia 31 marca 2012 r. do dnia 15 lutego 2013 r.

W oparciu o dokonane ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał powództwo, oparte na treści art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c. za nieuzasadnione.

W ocenie Sądu Rejonowego powódka nie przedstawiła dowodów, z których wynika ilość dostarczonej energii oraz sposób ustalenia jej ceny. Wprawdzie w przedłożonej fakturze powołano się na odczyty fizyczne, jednak nie zostały one ujawnione. Sąd Rejonowy nie uznał zachowania się pozwanego za milczące przyznanie faktów, odnoszących się do ilości pobranej energii. Skoro pozwany wskazał, że po wypowiedzeniu umowy, energię dostarczał mu inny podmiot, to tym samym kwestionuje pobieranie energii od powódki, a więc zakwestionował wskazane w fakturze ilości dostarczonej energii. Natomiast faktura Vat jako dokument prywatny stanowi jedynie oświadczenie powódki w przedmiocie ilości dostarczonej energii i nie jest wystarczającym dowodem na to ile jej zużyto. Powódka nie przedstawiła również taryf, które pozwoliłyby na zweryfikowanie prawidłowości wskazanych w fakturze stawek.

Za zasadne Sąd orzekający w I instancji uznał stwierdzenia pozwanego o skutecznym wypowiedzeniu umowy w marcu 2012 r. Sąd Rejonowy przyjął, że pomimo wskazania w nagłówku pisma innego adresu niż adres powódki, wypowiedzenie to do niej dotarło. Zdaniem tego Sądu tylko tak można wytłumaczyć fakt, że od kwietnia 2012 r. powódka zaprzestała wystawiania pozwanemu faktur obejmujących miesięczne zużycie, a faktura objęta pozwem została wystawiona zbiorczo za niemal rok. Sąd Rejonowy przyznał rację stronie pozwanej, że z doświadczenia życiowego wynika duże prawdopodobieństwo przekazania powódce wypowiedzenia przez pracowników jednostki, do której pierwsze wypowiedzenie zaadresowano. Sąd I instancji zwrócił również uwagę, że na nielojalne zachowanie powódki – gdyby istotnie było tak, że wypowiedzenie w ogóle nie dotarło, powódka powinna wystawiać faktury co miesiąc, wówczas pozwany nie byłby zaskoczony całą sytuacją po prawie roku. Wystawienie faktury po roku stanowi w ocenie tego Sądu próbę późniejszego wykorzystania sytuacji związanej z nieprawidłowym zaadresowaniem pierwszego wypowiedzenia.

Żądanie odsetek wskazanych w fakturze zostało oddalone, ponieważ nie zostały wykazane faktyczne opóźnienia pozwanego w płatnościach.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok został w całości zaskarżony przez powódkę, która wniosła o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego dochodzonego roszczenia oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, tj.: 1) art. 233 § 1 k.p.c. przez nieprawidłową, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie polegającą na błędnym uznaniu, iż nie istniały podstawy uprawniające powódkę do wystawienia faktury VAT, obejmującej roszczenie dochodzone w przedmiotowym postępowaniu, przez nieprawidłową ocenę materiału dowodowego sprzeczną z zasadami logiki polegającą na uznaniu, iż wypowiedzenie dokonane przez pozwanego było skuteczne z dniem 31 marca 2012 r., oraz przez nieprawidłową ocenę materiału dowodowego sprzeczną z doświadczeniem życiowym i uznanie, że dowody tj. faktura VAT przedstawiona w sprawie nie

dowodzą wysokości dochodzonego pozwem roszczenie; 2) **art. 231 k.p.c.** przez zastosowanie nieprawidłowego domniemania faktycznego i uznanie, że z okoliczności, iż powódka zaprzestała wystawiania faktur obejmujących rozliczenie miesięczne można wywieść okoliczność, iż do powoda dotarło wypowiedzenie dokonane przez pozwaną skuteczne na dzień 13.03.2012 r.; 3) **art. 232 k.p.c.** przez uznanie, iż pozwany dowiódł okoliczności z których wywiódł skutki prawne; 4) **art. 245 k.p.c.** poprzez uznanie, że faktura jako dowód prywatny nie dowodzi wysokości i zasadności roszczenia.

Powód wniosł o dopuszczenie dowodu w postaci pisma (...) sp. z o. o. z dnia 7 listopada 2013 r., w którym uznaje powoda za sprzedawcę energii w okresie od 1 kwietnia 2012 r. do 15 lutego 2013 r. w celu ustalenia, że w spornym okresie powódka świadczyła na rzecz pozwanego usługę sprzedaży energii elektrycznej oraz to, że powódka odpowiedzialna jest za bilansowanie odbiorcy w spornym okresie, a co za tym idzie, że zapłata za sprzedaż energii należy się powodowi. Uzasadniając ten wniosek wskazał, że potrzeba powołania tego dowodu pojawiła się dopiero w związku z okolicznościami powołanymi w uzasadnieniu wyroku. Nadto ma pismo to ma kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia spornych okoliczności, które Sąd I instancji nieprawidłowo ocenił poprzez zastosowanie domniemania faktycznego opartego na błędnych przesłankach.

W uzasadnieniu podniósł, że wydruki faktur z systemu bilingowego mają szczególny charakter jako dokument będący podstawą do prowadzenia księgowości oraz rozliczeń podatkowych. W fakturze w sposób jasny opisane jest za co należna jest zapłata, a ponadto do faktury dołączony jest stosowny opis, wskazujący zarazem, czy ustalone dane są oparte na szacunkowym zużyciu energii, czy też na danych z odczytu rzeczywistego dokonanych przez przedstawicieli (...). Dokument ten jest więc dowodem tego w jaki sposób określono wartość przedmiotu sporu i termin wymagalności roszczenia, a wystawiona została w oparciu o dane jakie przekazał mu (...) w ramach systemu wymiany danych W.. Apelująca zwróciła również uwagę, że jako sprzedawca energii niejednokrotnie ograniczona jest w możliwości bieżącego rozliczenia należności swojego klienta z faktycznego zużycia energii. Nie zawsze dystrybutor przekazuje jej poprawne dane o zużyciu energii po ich uzyskaniu. W niniejszej sprawie (...) zaprzestał powódce dostarczania danych pomiarowych, a powódka nie miała na to żadnego wpływu. Po złożonych deklaracjach operator udostępnił jej w dniu 10.06.2013 r. dane pomiarowe za okres od 1.04.2012 r. do 15.02.2013 r. Pozwany nie przedstawił również dowodów wpłat za energię innemu sprzedawcy.

Apelująca ponownie wskazała, że jej oddział w Łodzi nie otrzymał wypowiedzenia umowy skutecznego na dzień 31.03.2012 r., co przyznał sam pozwany, a rozliczenie końcowe zostało wykonane na podstawie wypowiedzenia z dnia 9.01.2013 r.

W odpowiedzi na powyższe pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej, pominięcie wniosku dowodowego powódki jako spóźnionego oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Odnosząc się do sformułowanych w apelacji zarzutów wskazał, że powód nie przedłożył dowodów wskazujących na ilość energii dostarczonej pozwanemu, dowodów dokonania licznika, jak również nie podał według jakiej taryfy miała być naliczana cena. Po wypowiedzeniu umowy odczytów licznika dokonywał nowy operator. Podtrzymał zaprezentowane stanowisko, że skoro powódka zaprzestała wystawiania faktur Vat, to znaczy że otrzymała wypowiedzenie.

Zdaniem pozwanego wniosek dowodowy złożony przez zawodowego pełnomocnika na etapie apelacji należy traktować jako spóźniony, albowiem z uwagi na datę powstania tego pisma musiało być ono znane powódce jeszcze przed zainicjowaniem niniejszego postępowania. Okoliczności te poruszane były również w sprzeciwie od nakazu zapłaty. W ocenie pozwanego jest on również niewiarygodny ponieważ nigdy nie otrzymał takiego dokumentu, mimo że spółka (...) wysłał mu odpisy wszystkich pism, które kierował do powoda. Pismo to stoi w sprzeczności do pisma złożonego przez spółkę (...) z dnia 2 lipca 2013 r., w który zwrócił się do powoda o zaprzestanie wystawiania faktur za sprzedaż energii elektrycznej i dokonanie stosownych korekt.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się nieuzasadniona.

Przed przystąpieniem do omówienia zarzutów skarżącej stwierdzić należy, że Sąd I instancji po prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu dowodowym poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd odwoławczy czyni częścią swojego stanowiska procesowego nie znajdując potrzeby ponownego ich szczegółowego przytaczania.

Zdaniem Sądu odwoławczego ocena prawna przedstawiona przez Sąd orzekający w I instancji zasługuje na uwzględnienie, w szczególności w tej części w jakiej dotyczy ona przyjęcia za udowodnione faktu złożenia wypowiedzenia umowy przez pełnomocnika strony pozwanej. W rezultacie zasadnie Sąd uznał, że doszło do rozwiązania umowy a powód nie posiada roszczenia o zapłatę należności za sprzedaną energię elektryczną w objętym sporem okresie.

Apelująca zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., 231 k.p.c., 232 k.p.c. i 245 k.p.c. nie przedstawiła w uzasadnieniu apelacji argumentów pozwalających podzielić formułowane zarzuty.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do wniosku o przeprowadzenie dowodu z załączonego do apelacji dokumentu określonego jako „pismo (...) sp. z o. o. z dnia 7 listopada 2013 r. (załącznik nr 1)”. Wniosek dowodowy strony powodowej podniesiony dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, (pomijając to, że pomimo treści

wniosku do apelacji nie dołączono pisma pochodzącego od spółki (...), lecz pismo pochodzące od (...) S. A. w G., jakkolwiek z tejże samej daty, tj. 7.11.2013 r.) podlegał pominięciu. Nie wskazano bowiem żadnych okoliczności, które uniemożliwiały przedstawienie tego dokumentu przed Sądem I instancji. Nie wyjaśniono też, by potrzeba powołania tego dowodu powstała dopiero w postępowaniu apelacyjnym. Zważyć bowiem trzeba, że choć Sąd drugiej instancji z mocy art. 382 k.p.c. orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym, to jednak ustawodawca ograniczył możliwości powoływania nowych faktów i dowodów przed Sądem drugiej instancji, o czym świadczy treść art. 368 § 1 pkt. 4 k.p.c. oraz art. 381 k.p.c.

Oznacza to, że Sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał procesowy uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone przepisem art. 381 k.p.c., tj. jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później (tak wyrok Sądu Najwyższego z 1 września 2010 r., sygn. akt II UK 77/10, LEX nr 661513). Strona wnioskująca przeprowadzenie dowodu w postępowaniu apelacyjnym winna wykazać istnienie przyczyn określonych w art. 381 k.p.c., usprawiedliwiających jego powołanie przed sądem drugiej instancji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1998 r., sygn. akt I CKN 678/97, Prok. i Pr. 1999, Nr 5, poz. 40).

Odnosząc te rozważenia na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że z treści samej apelacji nie wynika żeby powołanie tego dowodu nie było możliwe przed Sądem I instancji. Biorąc pod uwagę datę tego dokumentu oczywistym zdaje się przyjęcie, że taka możliwość była, a potrzeba powołania tego dokumentu również nie jest tylko (jak podaje apelująca) uzasadniona treścią wywodów Sądu I instancji.

Niezależnie od tego stwierdzić należy, że nawet gdyby przyjąć walor procesowy powołanego dokumentu z samej treści omawianego pisma, nie mogą wynikać skutki prawne, które mu przypisuje apelująca albowiem jego treść wskazuje na to, że (...) spółka która miała być dostawcą energii elektrycznej dla strony pozwanej, próbowała wyjaśnić sytuację jaka powstała w związku z wątpliwościami co do skuteczności wypowiedzenia podnoszonymi przez stronę powodową. Zawarte w tym piśmie stwierdzenia, że co do skutecznego rozwiązania umowy łączącej pozwanego (odbiorcę) ze spółką (...) dopiero z dniem 15 lutego 2013 r. nie stanowią dowodu na to, że tak rzeczywiście było. Tym bardziej, że fakt ten podlega ustaleniu przez Sąd, a nie przez oświadczenie spółki prawa handlowego, zwłaszcza że strony tej umowy pozostają w sporze. Pismo to nie zawiera nigdzie informacji, że wypowiedzenie umowy datowane na dzień 15 lutego 2012 r. nie dotarło do powódki. Przeciwnie wynika z niego, że w związku z brakiem informacji zwrotnej wypowiedzenie zostało uznane za skuteczne, a dopiero w toku dalszych czynności stało się autorowi pisma wiadome, że powódka w dalszym ciągu „fakturowała odbiorcę”. Zatem znaczenie tego pisma leży w sferze próby rozwiązania sporu między dostawcami energii a nie w płaszczyźnie wykazania, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy było bezskuteczne.

Odnosząc się do zarzutów skarżącej wskazać należy, że powódka podniosła w apelacji w pierwszej kolejności kwestię naruszenia art. 233 §1 k.p.c.. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania przez skarżącą, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego względnie swoją oceną nie objął całości materiału procesowego, pomijając jego fragmenty istotne dla rozstrzygnięcia.

Zasadniczo bowiem tylko takie błędy mogą być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. W ocenie Sądu odwoławczego powódka nie zdołała wykazać, aby zaistniała którakolwiek z powołanych okoliczności. Ograniczyła się jedynie do wskazania własnej i subiektywnej oceny materiału dowodowego, a dokładniej - do podtrzymania stanowiska zaprezentowanego w pozwie i pismach procesowych, a zwłaszcza skupienia się na kwestii nieotrzymania oświadczenia pełnomocnika pozwanego o wypowiedzeniu umowy skutecznego na dzień 31 marca 2012 r. W rezultacie wywoły skarżącego nie mogą uzasadniać zarzutu naruszenia art. 233 §1 k.c.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia kolejnego przepisu należy wskazać, że zgodnie z art. 231 k.p.c. sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (domniemanie faktyczne). Domniemanie to znajdzie zastosowanie zawsze wtedy, gdy z pewnych już udowodnionych i ustalonych faktów (tworzących podstawę domniemania o można wyprowadzić wniosek o

prawdziwości innych faktów (wniosków domniemania), których wykazanie wprost okazuje się nadmiernie utrudnione lub wręcz niemożliwe. Fakty objęte wnioskami domniemania faktycznego nie są zatem przedmiotem dowodu, nie wymagają również twierdzenia. Ich weryfikacja następuje poprzez wykazanie innych faktów, które dla rozstrzygnięcia sprawy nie muszą mieć istotnego znaczenia. Dokonanie prawidłowego domniemania faktycznego wymaga jednakże ustalenia faktów stanowiących jego logiczne przesłanki (wyr. Sądu Najwyższego z 11.12.2007 r., I PK 157/07).

Obalenie domniemania faktycznego wymaga podważenia ustaleń co do podstawy domniemania, wykazania przeciwieństwa faktu domniemanego względnie przedstawienia wywodu wskazującego na brak (zerwanie) logicznego związku między podstawą domniemania i faktem domniemanym.

W niniejszej sprawie sformułowany przez apelującą zarzut zmierzał do obalenia domniemania faktycznego, polegającego na przyjęciu przez Sąd Rejonowy za udowodniony faktu prawidłowego złożenia oświadczenia wypowiedzenia umowy w oparciu o zachowanie się powódki, która po dacie złożenia oświadczenia zaniechała wystawiania faktur i żądania zapłaty za pobraną energię. Podstawą domniemania było więc wykazane w sprawie zachowanie się powódki odbiegające od przyjętych w normalny obrocie reguł dotyczących poboru opłat za energię, a wnioskiem domniemania Sąd uczynił to, iż przyczyną takiego zachowania musiało być powzięcie wiedzy o oświadczeniu wypowiedzającym umowę.

W ocenie Sądu odwoławczego apelująca nie przedstawiła argumentów, które podważałyby fakt stanowiący podstawę tego domniemania, ani też wniosków tego domniemania. W szczególności skarżący nie przedstawił żadnych argumentów podważających ustalenie Sądu co do zaniechania regularnego wystawiania faktur po dacie, w której miało być złożone oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Nie wskazano też żadnych innych przyczyn, które czyniłyby racjonalnym i zgodnym z treścią stosunku prawnego, jaki miał łączyć strony, a jednocześnie nie budzącym wątpliwości w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego, zaniechanie wystawiania faktur. W szczególności twierdzenia dotyczące zaniechania dostarczania danych przez operatora systemu dystrybucji nie wyjaśniają dlaczego powód w spornym okresie danych takich nie żądał. Nie przedstawiono żadnych dowodów wskazujących na to, by (jak się obecnie twierdzi w apelacji) to dystrybutor energii elektrycznej uniemożliwił swoim niewłaściwym działaniem prawidłowe rozliczanie energii sprzedanej pozwanemu. W apelacji wskazano wprost, że dystrybutor powinien wskazywać sprzedawcy dane dotyczące zużytej energii. Jednocześnie nie przedstawiono żadnego dowodu, z którego wynikałoby, że (jak twierdzi skarżący) w praktyce „nie zawsze się to tak odbywa”. Biorąc pod uwagę zbieżność momentu początkowego zaprzestania wystawiania faktur (31 marzec 2012) z datą złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu (28 luty 2012 z datą rozwiązania umowy wskazaną na dzień 31 marca 2012) oraz fakt, że faktura została wystawiona dopiero w czerwcu 2013 (a więc po upływie około 15 miesięcy od daty złożenia oświadczenia) nie sposób uznać, by w głośne twierdzenia skarżącego podważały poprawność logiczną wywodu Sądu I instancji.

Niezależnie od tego stwierdzić należy, że konstrukcja domniemania faktycznego przyjęta przez Sąd służyła jedynie dodatkowemu uzasadnieniu rozstrzygnięcia. Skarżący bowiem co należy podkreślić, nie przedstawił żadnych argumentów pozwalających na uznanie, że oświadczenie z dnia 28 lutego 2012 o wypowiedzeniu umowy nie doszło do adresata w sposób określony art. 61 §1 k.c. Zgodnie z tą normą oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią.

Powszechnie przyjmuje się, że norma ta ma charakter dyspozytywny tych stosunkach, które objęte są działaniem zasady swobody umów. Wówczas strony mogą uregulować w odmienny sposób reguły składania pomiędzy nimi oświadczeń woli. Konieczne jest jednak wykazanie że w treści umowy strony zastrzegły, iż oświadczenia woli między nimi będą dokonywane w określony sposób (np. pod konkretnym adresem „dla doręczeń” czy też przy wykorzystaniu określonej formy komunikacji). Przy braku zastrzeżenia doręczenie oświadczenia woli dokonane w sposób umożliwiający adresatowi zapoznanie się z jego treścią musi być uznane za skuteczne w świetle art. 61 §1 k.c.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału procesowego, ani z wywodów przedstawionych przez stronę powodową w postępowaniu przed Sądem I instancji nie wynika żeby oświadczenie o wypowiedzeniu umowy łączącej strony postępowania z dnia 28 lutego 2012 r., które było zaadresowane: (...) Oddział (...), nie wpłynęło do tej jednostki

organizacyjnej powoda. Z materiału procesowego wynika, że pod adresem tym mieściła się jednostka organizacyjna powoda (nie przedstawiono żadnego argumentu, z którego wynikałoby, że adres był błędny lub by podmiot do którego skierowano oświadczenie był jednostką prawną odrębną od powoda).

Skarżący nie przedstawia żadnych racji, dla których uwypukla odrębną podmiotowość poszczególnych jednostek organizacyjnych powodowej spółki. Przypomnieć należy, że oddziały spółki akcyjnej mimo organizacyjnego wyodrębnienia w ramach jej struktury, nie posiadają odrębnej podmiotowości prawnej. Podmiotem praw i obowiązków jest więc zawsze spółka jako osoba prawna niezależnie od tego że określona czynność wiąże się bezpośrednio z działalnością jej oddziału.

Jednocześnie nie wykazano w niniejszej sprawie, z jakiej przyczyny powód twierdzi, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy dla wywołania skutków prawnych mogło być skierowane wyłącznie pod adresem jego oddziału oznaczonego jako oddział I w Ł..

Sąd odwoławczy zwraca więc uwagę na fakt, że strona powodowa nie starała się w żaden sposób wykazać, żeby po przekształceniu (przejęciu) (...) spółki akcyjnej w Ł., która była stroną umowy z pozwanym, doszło do jakiegokolwiek notyfikacji struktury organizacyjnej strony pozwanej, tj. wskazania pod jakimi adresami ma się odbywać kontakt, czy też mają być składane istotnie prawnie oświadczenia woli, czy też oświadczenia wiedzy ze strony pozwanej w stosunku do powódki. Zatem mimo powoływania się przed Sądem I instancji na fakt złożonej struktury organizacyjnej powódki, „dedykowania” określonych oddziałów czy też jednostek organizacyjnych różnym aspektom działalności tejże spółki, dowodu na to aby informacje w tym zakresie były przedstawione kontrahentowi (powodowi) nie przedstawiono, co więcej nie starano się nawet zasugerować, że takie dowody istnieją. W szczególności nie ma żadnego dowodu na to aby strona powodowa wskazywała kiedykolwiek pozwanemu, że wyłącznie Oddział I w Ł. jest uprawniony przyjmować oświadczenia woli kontrahenta.

Należy więc ocenić, że Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował normę art. 61 § 1 k.c. przyjmując, że złożenie oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy pod adresem oddziału jako jednostki spółki do obsługi klientów, wywołało skutki prawne. Oświadczenie doszło w taki sposób, że strona powodowa mogła się z nim zapoznać, a więc trzeba przyjąć, że zostało ono złożone. Skutki organizacji obiegu pism wewnątrz struktury organizacyjnej powoda obciążają wyłącznie tą stroną i nie mogą wpływać na ocenę doręczenia oświadczenia woli w świetle art. 61 k.c.

Bez wpływu na rozstrzygnięcie pozostaje fakt ponowienia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy dokonanego przez pozwanego już w roku 2013, skoro z kat sprawy wynika, że przyczyną tego aktu było to, iż pozwany zakwestionował doręczenie pisma z 28 lutego 2012. Oczywistym celem ponowienia oświadczenia było więc wykluczenie ewentualnych wątpliwości co do rozwiązania umowy w przyszłości a nie przyznanie faktu niezłożenia oświadczenia przez pełnomocnika powoda w dniu 28 lutego 2012.

Co do zarzutu naruszenia art. 245 k.p.c., podkreślenia wymaga bowiem, że z tego artykułu wynika domniemanie, że oświadczenie (woli lub wiedzy) zawarte w dokumencie prywatnym pochodzi od osoby, która ten dokument podpisała. Z kolei z art. 253 k.p.c. wynika domniemanie, iż dokument prywatny jest prawdziwy, czyli autentyczny, a zatem niesfałszowany. Obydwa te domniemania prawne są wzruszalne i obydwie można podważać przy pomocy wszelkich środków dowodowych. Dokumenty prywatne natomiast nie korzystają z domniemania zgodności treści dokumentu z prawdą i na tym polega podstawowa różnica ich mocy dowodowej w stosunku do dokumentów urzędowych. W niniejszej sprawie poza przedstawioną w uzasadnieniu apelacji argumentacją teoretyczną mającą uzasadniać pewien pogląd prawny dotyczący faktury jako dokumentu prywatnego o „szczególnej” mocy dowodowej, nie przedstawiono jakichkolwiek argumentów, które odnosiłby się do tego konkretnego dowodu, które stara się tutaj strona powodowa obronić, czyli do samej faktury Vat i jej waloru dowodowego w niniejszej sprawie. Moc dowodowa tego dokumentu, w ocenie Sądu okręgowego została w sposób prawidłowy oceniona przez Sąd Rejonowy i jako taka nie podlega podważeniu przez samo odwołanie się do tego, że możliwym jest na podstawie dokumentu prywatnego czynienie ustaleń faktycznych. Nie sposób uznać, że faktura Vat nr (...) wystawiona przez powódkę pozwanemu stanowiła dowód wykonania umowy, tj. dowód na to, że strony łączyła w okresie od 31 marca 2012 r. do 15 lutego 2013 r.

umowa sprzedaży energii elektrycznej. Zwłaszcza w kontekście dowodów i domniemania omówionego w poprzednich akapitach uzasadnienia.

Jako chybiony natomiast należy ocenić zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z tym przepisem strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Przepis art. 232 k.p.c. zawiera dwa zadania. Apelująca wymieniając przepis art. 232 k.p.c., nie zaznaczyła, które zdanie tego przepisu objęte jest omawianym w tym miejscu zarzutem. Uzasadniając jego naruszenie wskazała, że pozwany nie dowiódł okoliczności z których wywiódł skutki prawne. Przyjąć należy zatem, że apelującej chodziło o naruszenie art. 232 zd. 1 k.p.c., wyjaśnić więc należy, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą sąd nie może dopuścić się obrazy art. 232 zd. 1 k.p.c., ponieważ przepis ten odnosi się do obowiązków stron, a nie do czynności sądu. Zgodnie z utrwalonymi w orzecznictwie poglądem przepis ten wskazuje na ciężar dowodu w znaczeniu procesowym, czyli obowiązek przedstawienia faktów i dowodów przez strony, nie stanowi natomiast podstawy wyrokowania sądu i nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia (por. wyroki Sądu Najwyższego: - z dnia 15 lutego 2008 roku, I CSK 426/07; - z dnia 7 listopada 2007 roku, II CSK 293/07; - z dnia 22 maja 2003 roku, II CK 367/02). Przyjmując z kolei, że apelująca podniosła naruszenie art. 232 zd. 2 k.p.c., wskazać należy, że w oparciu o ten przepis można zarzucać sądowi, że nie dopuścił jakiegось dowodu z urzędu, mimo, że zachodziły ku temu powody (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2007 roku, I CSK 465/06). Apelująca nie postawił jednak tak sformułowanego zarzutu.

Reasumując, apelująca nie przedstawiła żadnych zarzutów, mogących skutkować orzeczeniem w postulowanym przez nią kierunku. Apelacja wniesiona przez nią okazała się bezzasadna, zatem Sąd Okręgowy zgodnie z dyspozycją art. 385 k.p.c., orzekł o jej oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zapadło przy zastosowaniu przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 i § 12 ust. 1 pkt 2) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j., Dz. U. z 2013 r., nr 461). Wynagrodzenie pełnomocnika ustalono na 75% stawki minimalnej adekwatnej dla wartości przedmiotu zaskarżenia albowiem w postępowaniu apelacyjnym stroną pozwaną reprezentował pełnomocnik nie występujący przed Sądem I instancji.

SSO K. G. SSO A. B. SSR (del.) A. G.

Sygnatura akt VIII Ga 74/15

Zarządzenia:

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)